

Til Medlemmerne af Folketingets Kulturdvalget

Ny museumslov og Faaborg Museum

22.8.2024

Der er meget godt at sige om forslaget til lov om ændring af museumsloven, men der er også principielle problemstillinger, især ift. den uigennemsigtige proces, der har udmøntet sig i grundtilskudskategoriseringen, således som museet har fremført i det afsendte høringssvar til ministeriet (vedlagt).

Faaborg Museum er utrolig glad for den politiske prioritering, der udmønter sig i det mærkbare mertilskud over de kommende år, men vi mener, at den administrative beslutning om indplacering af museet i grundtilskudskategori 1 må være en fejl, hvilket uddybes herunder.

Faaborg Museum er et totalkunstværk med maleri, skulptur, arkitektur og møbelkunst af stor national værdi. Som totalkunstværk nyder Faaborg Museum tillige en betydelig international bevågenhed.

Faaborg Museum er Danmarks eneste kunstmuseum, der repræsenterer Fynbomalerne som kunstnerkoloni i samspil med museets arkitektur og design af Carl Petersen, Kaare Klint og Knud V. Engelhardt. Kunstnerkredsen Fynbomalerne indtager en central plads i periodens danske kunsthistorie, og museumsbygningen og inventaret fra 1915 er hovedværker i dansk arkitektur og møbelkunst.

Grundtilskudskategori 1

Vedr. Faaborg Museum hedder det i den tilgængelige, summariske vurderingsbegrundelse fra Slots- og Kulturstyrelsen, at *"Samlingen er primært indsamlet lokalt med fokus på især værker af Fynboerne, herunder med fokus på værker af kunstnergruppen Fynboerne perioden 1880-1925. Samlingens repræsentativitet er vurderet i relation til den samlede kunsthistorie samt øvrige kunstsamlinger og vurderes at være kategori 1"* (vores understregning).

Ad den lokale indsamling: Værkerne er altovervejende indsamlet *nationalt*, ikke lokalt – købt af kunstnerne selv (med bopæl flere steder og ikke alene i Faaborg) eller på deres udstillinger (primært i København), eller købt fra eller skænket af private ejere over hele landet. I de sidste 40 år er mange af nyerhvervelserne sket på landets kunstauktioner (primært i Københavnsområdet).

Ad samlingens repræsentativitet ift. den samlede kunsthistorie: Fynbomalerne (tidl. benævnt Fynboerne) udgør som kunstnerkoloni én af de to mest betydende kunstnerkolonier i dansk kunsthistorie parallelt til Skagensmalerne, og den er som sådan genstand ikke kun for museets egen publikationsvirksomhed, men er nævnt i omtrent alle større oversigtsværker over dansk kunsthistorie, ligesom Fynbomalerne har deres eget opslag som kunstnerkoloni/kunstnergruppe i de allerfleste danske kunstnerleksika.

Faaborg Museum er museum for kunstnergruppen Fynbomalerne, men trods deres lokale forankring og en lang række lokale motiver – fra Ymerbrønden til Svanninge Bakker - så havde kunstnerne også deres gang en lang række andre steder i Danmark, Norden og Europa, og museet ejer en lang række eksempler på kunstnernes geografiske, sociale og kunstneriske rækkevidde, ligesom museets arkitektur og helhedskunstværk besøges af museumskolleger og arkitekter fra ind- og udland.

Ad samlingens repræsentativitet i forhold til øvrige kunstsamlinger: En lang række danske almene kunstmuseer ejer enkelte eller mindre serier af værker af Fynbomalerne, netop pga. deres betydning i den samlede danske kunsthistorie, således som det også er tilfældet med Skagensmalerne. Men det er Faaborg Museum, som samlet er ”hovedmuseum” for Fynbomalerens kunst, numerisk, kvalitetsmæssigt og arkivalsk. Omkring samlingen lægger sig den unikke, fredede arkitektur (Carl Petersen) og den tilhørende møbelkunst (Carl Petersen og Kaare Klint) og det tilknyttede design (Knud V. Engelhardt), og sammenlagt udgør samling, arkitektur og design et unikt helhedskunstværk på internationalt plan.

Kategorisering af andre kunstnerkolonimuseer

Skagens Kunstmuseer er i Slots- og Kulturstyrelsens vurderingsbegrundelse placeret i kategori 3 pga. national/international indsamling og den væsentlige betydning for den samlede kunsthistorie. Det hedder endvidere, at *”samlingen har høj kunstnerisk kvalitet og stor forskningsmæssig betydning for forskning i Skagensmalerne. Museet har samtidig et væsentligt antal hovedværker af Skagensmalerne i samlingen, som dermed har høj repræsentativitet inden for ansvarsområdet”*. Faaborg Museum ejer et væsentligt antal hovedværker af sin kunstnergruppe, hvilket betyder tilsvarende høj repræsentativitet og forskningsmæssig betydning inden for vores felt, Fynbomalerne. Dette illustreres bl.a. ved en række nyere forskningspublikationer, som museet har udgivet alene eller i samarbejde med andre om såvel primære som sekundære kunstnere i gruppen, bl.a. ”Faaborg i blodet” (udg. 2019, om hele kunstnergruppen), ”Anna Syberg – Øjeblikkets skønhed” (udg. 2020), ”Jens Birkholm – Fynbomaleren i Berlin” (udg. 2020), ”Harald Giersing – Modernismens fortællinger” (udg. 2022) og ”Kai Nielsen – Født af hverdagen” (udg. 2024). Desuden bidrager Faaborg Museum til kunstnergruppens synlighed gennem en række større udlån til andre museers udstillinger af Fynbomalerens kunst, uden hvilke udstillingerne ville

haft store huller i kunstnerrepræsentationen bl.a. Peter Hansen, Ordrupgaard (2022, ca. 30% af udstillingens værker); Anna Syberg, Den Hirschsprungske Samling (2023, ca. 90% af værkerne).

Johannes Larsen Museet har (sammen med resten af Østfyns Museer) fået betegnelsen kategori 2, begrundet i, *"fynbomaleren Johannes Larsens tidligere hjem og tilholdssted for Fynbomalerne"*. Men i Faaborg var det kunstnergruppen selv, der entrerede med Carl Petersen, Kaare Klint og Knud V. Engelhardt, som sammen med værkerne skabte et helt unikt helhedskunstværk, og det var *alle* Fynbomalerne, som i større eller mindre grad var involverede i tilblivelsen af Faaborg Museum.

Det er således Faaborg Museums oplevelse, at der dels er faktuelle fejl i vurderingsbegrundelsen (lokal indsamling), at samlingens repræsentativitet ift. resten af Danmark og dens betydning for forskningen (jf. Skagens Kunstmuseer) er overset, og at betydningen af det helt unikke helhedskunstværk, som samling, arkitektur, møbelkunst og design udgør (jf. Johannes Larsen Museet) beklageligvis er helt fraværende i vurderingsindplaceringen.

Det er derfor museets håb, at du (i samarbejde med de øvrige medlemmer af Kulturudvalget, som denne skrivelse også er tilsendt) dels vil rejse spørgsmålet om Faaborg Museums grundtilskudsindplacering under lovbehandlingen med henblik på et løft fra kategori 1 til 2 eller 3 og dels vil plædere for en kortere ventetid for revurdering af grundtilskudsindplaceringen for museerne end de 2-4 år, som ellers vil være gældende.

Du er meget velkommen til at kontakte undertegnede for supplerende/udddybende spørgsmål på ahp@faaborgmuseum.dk – 8844 2340.

Med venlig hilsen

Jens Thodberg Bertelsen
Forperson, Faaborg Museums bestyrelse

Anne Højer Petersen
Museumsdirektør